ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ:କଟକ

ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି.(ସି) ସଂଖ୍ୟା 11332 / 2011

ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଆବେଦନ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ।

ଶରତ ଚନ୍ଦ୍ର ନାୟକ .... ଆବେଦନକାରୀ

-ବନାମ-

ନିବନ୍ଧକ, ନ୍ୟାୟିକ, ... ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନେ
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ
ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ନିମିତ୍ତ : ମେସର୍ସ. ଏସ୍. ସି. ଦାଶ ଏବଂ
ଏସ୍. ଏନ୍. ଜେନା, ଅଧିବକ୍ତାମାନେ

ପ୍ରତିପକ୍ଷବୃନ୍ଦଙ୍କ ନିମିତ୍ତ : ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପି. କେ. ମୁଦୁଲି,
ଅତିରିକ୍ତ ସରକାରୀ ଅଧିବକ୍ତା

HIGH COURT
ସତ୍ୟମେବ ଜୟତେ
ORISSA

ଉପସ୍ଥିତ:

ମାନ୍ୟବର ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଡକ୍ଟର ବି. ଆର୍ . ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ

ଏବଂ

ମାନ୍ୟବର ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଏମ୍. ଏସ୍. ରମଣ

ଶୁଣାଣି ର ତାରିଖ: 21. 04 .2023 :: ରାୟର ତାରିଖ :25. 04. 2023

ଡକ୍ଟର. ବି. ଆର୍. ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଏହି ରିଟ୍ ଆବେଦନ ମାଧ୍ୟମରେ, ଆବେଦନକାରୀ ଯିଏ ସଚିବ ଭାବରେ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ

ଏବଂ ତା 30.04.2007 ରିଖରେ ଅବସର ବୟସ ହାସଲ କରିବା ପରେ ଚାକିରିରୁ ଅବସର ନେଇଥିଲେ, ସଂଲଗ୍ନକ-2 ରେ 19.01.2009 ତାରିଖର ପ୍ରସ୍ତାବର ଅନୁଚ୍ଛେଦ-2 (2) ରେ ଥିବା ସୁବିଧା ବର୍ଦ୍ଧିତ କରିବାକୁ ବିରୋଧୀ ପକ୍ଷଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ମାଗିଛନ୍ତି । ଉକ୍ତ ପ୍ରସ୍ତାବର ଅନୁଚ୍ଛେଦ-2 ଅନୁଯାୟୀ ଯୋଗ୍ୟତା ସେବା ଅବଧିକୁ 25 ବର୍ଷ ଭାବେ ବିଚାରକୁ ନେଇ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ସେ ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ମାଗିଛନ୍ତି ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତାର ସଂଶୋଧନ କରି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଭିନ୍ନ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ମଧ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ମାଗିଛନ୍ତି ।

2. ମାମଲାର ତଥ୍ୟମୂଳକ ଛାଞ୍ଚ, ସଂକ୍ଷେପରେ ହେଉଛି, ଯେ ଅବସର ପ୍ରାପ୍ତିର ବୟସ ହାସଲ କରିବା ପରେ ଆବେଦନକାରୀ ତା 30 .04 .2007 ରିଖରୁ ସେବାରୁ ଅବସର ନେଇଥିଲେ ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ ତାଙ୍କୁ ପି. ପି. ଓ. ସଂଖ୍ୟା 368710 ମାଧ୍ୟମରେ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ, ଅର୍ଥ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ତା 19.09.2009 ରିଖର ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନୁଯାୟୀ ଓଡ଼ିଶା ସଂଶୋଧିତ ବେତନ ନିୟମ ତା 01.01.2006 ରିଖରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଲା, ଯାହାକି ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା/ପାରିବାରିକ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ତା 01.01.2006 ରିଖର ସଂଶୋଧନ ଏବଂ ଆନୁତୋଷିକ ଏବଂ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତାର ପ୍ରତିବିନିମୟ ତା 01.12.2008 ରିଖରୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ଉକ୍ତ ପ୍ରସ୍ତାବରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ, ଯେଉଁ

HIGH COURT OF ORISSA

ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀମାନେ ସର୍ବନିମ୍ନ 25 ବର୍ଷର ଯୋଗ୍ୟତା ସେବା ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି, ସେମାନେ ଅବସର ଗ୍ରହଣ ତାରିଖରେ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ୟ ଶେଷ ପାରିଶ୍ରମିକର 50 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ । ତେଣୁ, ଉକ୍ତ ସୁବିଧା ସେହି ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ, ଯେଉଁମାନେ ତା 01.12.2008 ରିଖରେ କିମ୍ବା ତାପରେ ଅବସର ନେଉଛନ୍ତି । ମୃତ୍ୟୁ-ତଥା-ଅବସର ଆନୁତୋଷିକର ସର୍ବାଧିକ ସୀମାକୁ ମଧ୍ୟ ତା 01.12.2008 ରିଖରୁ 7.5 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ତା 01.01.2006 ରିଖରୁ ତା 30.11.2008 ରିଖ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରିଥିବା କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ମୃତ୍ୟୁ-ତଥା-ଅବସର ଆନୁତୋଷିକ ସର୍ବାଧିକ 2.5 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ, ପ୍ରଭାବିତ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତାଭୋଗୀମାନେ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ସମ୍ମୁଖରେ ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ଆପତ୍ତି କରିଥିଲେ । ଫଳସ୍ୱରୂପ ସରକାରଙ୍କ ଅର୍ଥ ବିଭାଗକୁ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ପୁନର୍ବିଚାର ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ପରେ, ତା 01.04.2011 ରିଖରେ ଏକ ନୂତନ ପ୍ରସ୍ତାବ ଜାରି କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ତା 01.01.2006 ରିଖରୁ ତା 30.11.2008 ରିଖ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ସମସ୍ତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ବେତନ ସଂଶୋଧନ ଉପରେ ସର୍ବାଧିକ 7.5 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ସୀମାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ଅର୍ଥ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପାଇଁ, ଅନ୍ତିମ ତାରିଖ ଭାବରେ ତା 01.12.2008 ରିଖକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରାଗଲା ଏବଂ ଏହା ସହିତ 25 ବର୍ଷର

ଯୋଗ୍ୟତା ସେବା ସହିତ 50 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ପାଇବା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର ଯୋଗ୍ୟତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସ୍ଥିର କରାଗଲା । ଏହାଦ୍ୱାରା, ଆବେଦନକାରୀ, କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଅତ୍ୟନ୍ତ ମର୍ମାହତ ହୋଇଛନ୍ତି ଏବଂ ଯୁକ୍ତି କରିଛନ୍ତି ଯେ ଓ ଆର୍ ଏସ୍ ପି ନିୟମ, 2008 ର ସୁବିଧା ତା 01.01.2006 ରିଖରୁ ଲାଗୁ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ଏବଂ ପାରିବାରିକ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତାର ସଂଶୋଧନ ମଧ୍ୟ ତା 01.01.2006 ରିଖରୁ ଅନୁମୋଦିତ ଦେଇଛି, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ପାଇବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ହେବା ପାଇଁ 25 ବର୍ଷର ଯୋଗ୍ୟତା ସେବା ଅବଧି ତାଙ୍କ ଲାଗି ବର୍ଦ୍ଧିତ କରାଯାଉ । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ସେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ତାଙ୍କ 32 ବର୍ଷର ସେବାକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ସଂଶୋଧିତ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତାର ଭିନ୍ନ ପରିମାଣର ଦାବି କରିଛନ୍ତି । ତେଣୁ ଏହା ରିଟ୍ ଆବେଦନ ।

3. ଆବେଦନକାରୀ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ଏସ୍. ସି. ଦାଶ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ଜଣେ ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ କର୍ମଚାରୀ ହୋଇଥିବାରୁ ତା 19.01.2009 ରିଖର ପ୍ରସ୍ତାବ ଆଧାରରେ ପ୍ରସ୍ତାବର ଅନୁଚ୍ଛେଦ-2(2) ଏବଂ 2(3) ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କୁ ଏହି ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ, ଯଦିଓ ଏପରି ପ୍ରସ୍ତାବର କିଛି ଅଂଶ ପାଳନ କରାଯାଇଛି, କିନ୍ତୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ପ୍ରଦାନ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବିଷୟରେ, 25 ବର୍ଷର ଯୋଗ୍ୟତା ସେବା ଆବେଦନକାରୀ

କ୍ଷେତ୍ରରେ ଲାଗୁ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ତଦ୍ୱାରା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ମନମୁଖୀ ଏବଂ ଅଯୌକ୍ତିକ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ସେ 25 ବର୍ଷର ଯୋଗ୍ୟତା ସେବାକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ତାଙ୍କ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତାରେ ସଂଶୋଧନ କରିବା ତଥା ଆବେଦନକାରୀ ଗ୍ରହଣୀୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତାର ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ମାଗିଛନ୍ତି ।

4. ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପି. କେ. ମୁଦୁଲି, ବିଜ୍ଞ ଅତିରିକ୍ତ ସରକାରୀ ଅଧିବକ୍ତା ରାଜ୍ୟ-ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ସରକାରୀ ଅଧିବକ୍ତା, ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 2ର ପାଲଟା ସତ୍ୟ ପାଠକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ଯୋଗ୍ୟତା ସେବାର 25 ବର୍ଷ ପୂରଣ ହେବା ପରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତାର ଲାଭ ପ୍ରଦାନ ନକରି ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ପଦକ୍ଷେପକୁ ଯଥାର୍ଥ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇଥାଏ । ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ, ଆବେଦନକାରୀ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିକାର ପାଇବାକୁ ହକଦାର ନୁହଁନ୍ତି, କାରଣ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ସଂଶୋଧନ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସେବା ସର୍ତ୍ତରେ ଉଦାରୀକରଣର ସୁବିଧା ସ୍ଥିର କରିବା ଭିନ୍ନ ଏବଂ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସ୍ୱଭାବ । ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟତା ସେବାର ଅବଧି ହ୍ରାସ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସୁବିଧା ପାଇଁ ତାରିଖ ସ୍ଥିର କରିବା କୌଣସି ବୋଧଗମ୍ୟ ପାର୍ଥକ୍ୟ ନୀତି ଦରକାର କରେ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହା ଭେଦଭାବପୂର୍ଣ୍ଣ କିମ୍ବା ବର୍ଗୀକରଣ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ ପରିକଳ୍ପିତ ନୁହେଁ । ଯଦି ରାଜ୍ୟ ସରକାର, ସେବା ସର୍ତ୍ତାବଳୀକୁ

HIGH COURT ORISSA सत्यमेव जयते

ଉଦାରୀକରଣ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ, କୌଣସି ସୁବିଧାକୁ ସର୍ବନିମ୍ନ କରନ୍ତି କିମ୍ବା ଏହାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରନ୍ତି, ତେବେ ସମଜାତୀୟ ଶ୍ରେଣୀର ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିବ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ, ସରକାର ଏହି ସୁବିଧା ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିନେଇଛନ୍ତି ବୋଲି ଦାବିକୁ ଭିନ୍ନ ଭାବେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯିବ । ସେହି ସୂତ୍ରରେ, ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଏ ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ସ୍ଥିର କରିବାରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ, ଯାହା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର କୌଣସି ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଆବଶ୍ୟକ କରେ ନାହିଁ । ଏହା ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା-2 ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଅତିରିକ୍ତ ସତ୍ୟ ପାଠକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ତା 04.04.2022 ରିଖର ଆଦେଶର ଅନୁପାଳନରେ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି, ଯେ ତା 01.01.2006 ରିଖରୁ ପ୍ରଭାବୀ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଦାନ କରି ସରକାରଙ୍କ ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ତଥା ରାଜ୍ୟ ରାଜକୋଷ ଉପରେ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରଭାବକୁ ବିଚାର କରି, ଯଦିଓ ତା 19.01.2009 ରିଖର ପରିପତ୍ର ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଏହିପରି ସୁବିଧା ବିସ୍ତାର କରି ଜାରି କରାଯାଇଛି, କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତରେ ଏହାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରିତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ରିଟ୍ ଆବେଦନ ଖାରଜ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଛି ।

5. ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆବେଦନକାରୀ ତରଫରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ଏସ୍. ସି. ଦାଶ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ–ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ଶ୍ରୀ ପି. କେ. ମୁଦୁଲି, ବିଜ୍ଞ ଅତିରିକ୍ତ ସରକାରୀ

ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କୁ ଆଭାସୀ ମାଧ୍ୟମରେ ଶୁଣାଣି କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅଭିଲେଖ ଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିଥିଲେ । ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯୁକ୍ତି ବିନିମୟ ହେବା ପରେ, ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ସମ୍ମତିରେ ଏହି ରିଟ୍ ଆବେଦନ ଶେଷରେ ଗ୍ରହଣ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ସମାଧାନ କରାଯାଉଛି ।

6. ଉପରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟମୂଳକ ଛାଞ୍ଚ, ଯତ୍ନଶୀଳ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଉପରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଛନ୍ତି ଯେ ଅର୍ଥ ବିଭାଗରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ସଂଲଗ୍ନକ-2 ଅଧୀନରେ ତା 19.01.2009 ରିଖରେ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା/ପାରିବାରିକ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା, ଆନୁତୋଷିକ ଏବଂ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତାର ପ୍ରତିବିନିମୟ, 2006 ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତାଭୋଗୀ ପାରିବାରିକ/ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତାଭୋଗୀଙ୍କ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତାର ସଂଶୋଧନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଏକ ପ୍ରସ୍ତାବ ଜାରି କରିଛନ୍ତି । ଉକ୍ତ ପ୍ରସ୍ତାବର ଅନୁଚ୍ଛେଦ-2, 3, 4 ଏବଂ 5 ହେଉଛି ମାମଲାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ, ଯାହା ନିମ୍ନରେ ଉଦ୍ଧୃତ ହୋଇଛି:-

"2 . *ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା –*

(1) xxx xxx xxx

(2) ଓ. ସି. ଏସ୍. (ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା) ନିୟମ, 1992 ର ନିୟମ 47 (2) (କ) ଏବଂ (ଖ) ଅନୁଯାୟୀ 33 ବର୍ଷର ଯୋଗ୍ୟତା ସେବା, ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ମଞ୍ଜୁର କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ସରକାର ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଅଛନ୍ତି ଯେ ଯେଉଁ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀମାନେ ସର୍ବନିମ୍ନ 25 ବର୍ଷର ଯୋଗ୍ୟତା

ସେବା ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି, ସେମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ତାଙ୍କ ଅବସର ଗ୍ରହଣ ତାରିଖରେ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ୟ ଶେଷ ପାରିଶ୍ରମିକ (ମୌଳିକ ବେତନ + ପଦକ୍ରମ ବେତନ) ର 50 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ ।

ଯୋଗ୍ୟତା ସେବାର 25 ବର୍ଷ ପୂରଣ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରୁଥିବା ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ, କିନ୍ତୁ 10 ବର୍ଷ ପୂରଣ ହେବା ପରେ, ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତାର ପରିମାଣ ଓ.ସି.ଏସ୍. (ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା) ନିୟମ, 1992 ର ନିୟମ 47ର ଉପନିୟମ (2) ର ଖଣ୍ଡ (ଖ) ଅନୁଯାୟୀ ଗ୍ରହଣୀୟ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତାର ପରିମାଣ ସହିତ ଆନୁପାତିକ ହେବ ଏବଂ କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତାର ପରିମାଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନୁମୋଦିତ ସର୍ବନିମ୍ନ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତାର ପରିମାଣଠାରୁ କମ୍ ହେବ ନାହିଁ, ଯାହା ବର୍ତ୍ତମାନ 3500/- ଟଙ୍କା ସ୍ଥିର ହୋଇଛି ।

(3) ଉପରୋକ୍ତ ପାରା 2 (2) ରେ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ଗଣନା ପାଇଁ ସଂଶୋଧିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ତା 01.12.2008 ରିଖରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ ଏବଂ ସେହି ତାରିଖରେ କିମ୍ବା ପରେ ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରୁଥିବା ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ । ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଯେଉଁମାନେ ତା 01.01.2006 ରିଖରେ କିମ୍ବା ପରେ ଅବସର ନେଇଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ତା 01.12.2008 ରିଖ ପୂର୍ବରୁ ଅବସର ନେଇଛନ୍ତି, ସେମାନେ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ବଳବତ୍ତର ଥିବା ନିୟମ/ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହେବେ ।

(4) ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତାର ସର୍ବନିମ୍ନ ପରିମାଣ 3500/- ଟଙ୍କା ଏବଂ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଗ୍ରହଣୀୟ ସର୍ବାଧିକ ବେତନ ଏବଂ ପଦକ୍ରମ ବେତନର ସର୍ବାଧିକ 50 ପ୍ରତିଶତ ହେବ ।

(5) ଓ.ସି.ଏସ୍. (ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା) ନିୟମ, 1992 ର ନିୟମ 47 ର ଉପନିୟମ-2 ର ଖଣ୍ଡ (କ) ଏବଂ (ଖ) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପରୋକ୍ତ ପାରା 2 (2) ଏବଂ 2 (4) ରେ ଥିବା ସୀମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଶୋଧିତ ହେବ ।"

7. ଉପରୋକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଧାନ ପରେ, ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ କରାଯାଇଛି ଯେ ଓ. ସି. ଏସ୍. (ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା) ନିୟମ, 1992 ର ନିୟମ-47 (2) (କ) ଏବଂ (ଖ) ର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ମଞ୍ଜୁର ପାଇଁ 33 ବର୍ଷର ଯୋଗ୍ୟତା ସେବା ଆବଶ୍ୟକ କରେ । କିନ୍ତୁ, ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରସ୍ତାବର ଅନୁଚ୍ଛେଦ-2 (2) ଅନୁଯାୟୀ, ଜଣେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଯିଏ ସର୍ବନିମ୍ନ 25 ବର୍ଷର ଯୋଗ୍ୟତା ସେବା ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି, ସେ ତାଙ୍କ ଅବସର ଗ୍ରହଣ ତାରିଖରେ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ୟ ଶେଷ ପାରିଶ୍ରମିକ (ମୌଳିକ ବେତନ + ପଦକ୍ରମ ବେତନ) ର 50 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ । ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରସ୍ତାବର ଅନୁଚ୍ଛେଦ-2 (3) ରେ ଏହା ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି ଯେ ଉପରୋକ୍ତ ଅନୁଚ୍ଛେଦ-2 (2) ରେ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତାର ଗଣନା ପାଇଁ ସଂଶୋଧିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ତା 01.12.2008 ରିଖରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ । ତଦ୍ୱାରା, ଅନୁଚ୍ଛେଦ-2 (2) ର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପାଇଁ ଏକ ଅନ୍ତିମ ତାରିଖ ସ୍ଥିର କରାଯାଇଛି ଏବଂ ତା 01.12.2008 ରିଖରେ କିମ୍ବା ପରେ ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରୁଥିବା ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ । ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ, ଯିଏ ତା 01.01.2006 ରିଖରେ କିମ୍ବା ପରେ, କିନ୍ତୁ ତା 01.12.2008 ରିଖ ପୂର୍ବରୁ ଅବସର ନେଇଛନ୍ତି, ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରସ୍ତାବ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପୂର୍ବରୁ

ବଳବତ୍ତର ଥିବା ନିୟମ ଏବଂ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହେବେ । ଅର୍ଥାତ୍, ଉକ୍ତ ସରକାରୀ ସେବା ଉପରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ପ୍ରସ୍ତାବର ଅନୁଚ୍ଛେଦ-2 (2) ପରିବର୍ତ୍ତେ ପୁରୁଣା ନୀତି ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହେବ । ଅଧିକନ୍ତୁ, ସର୍ବନିମ୍ନ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ଟ.3500/- ରେ ଗ୍ରହଣୀୟ ହୋଇଛି ଏବଂ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ସର୍ବାଧିକ ବେତନ ଏବଂ ପଦକ୍ରମ ବେତନର ସର୍ବାଧିକ 50 ପ୍ରତିଶତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗ୍ରହଣୀୟ । ତେଣୁ, ଅନୁଚ୍ଛେଦ-2 (2) ଅଧୀନରେ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ସୁବିଧାକୁ ଅନୁଚ୍ଛେଦ-2 (3) ଅଧୀନରେ ଯେଉଁ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀମାନେ ତା 01.01.2006 ରିଖରେ କିମ୍ବା ପରେ କିନ୍ତୁ ତା 01.12.2008 ରିଖ ପୂର୍ବରୁ ଅବସର ନେଇଛନ୍ତି ହଟାଇ ଦିଆଯାଇଛି, ଆବେଦନକାରୀ ଏହି ବର୍ଗ ମଧ୍ୟରେ ପଡ଼ନ୍ତି, କାରଣ ସେ ତା 30.04.2007 ରିଖରେ ଚାକିରିରୁ ଅବସର ନେଇଛନ୍ତି । ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ କରାଯାଇଛି ଯେ, ଆବେଦନକାରୀ ଚାକିରିରୁ ଅବସର ନେବା ବେଳକୁ ସେ 32 ବର୍ଷର ସେବା ପ୍ରଦାନ କରିସାରିଥିଲେ, ଯାହାଦ୍ୱାରା ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ପାଇବା ପାଇଁ ସର୍ବନିମ୍ନ 33 ବର୍ଷର ଯୋଗ୍ୟତା ସେବା ସର୍ତ୍ତ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇନଥିଲା । ତେଣୁ, ତାଙ୍କର ଯୋଗ୍ୟତା ସେବାକୁ 32 ବର୍ଷ ଭାବରେ ବିଚାରକୁ ନେଇ ସେ ସମାନୁପାତିକ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ପାଉଥିଲେ । ଯଦି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଯୋଗ୍ୟତା ସେବା ଅବଧି ତା 19.01.2009 ରିଖର ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନୁଚ୍ଛେଦ-2 (2) ଅନୁଯାୟୀ ହ୍ରାସ କରାଯାଇଛି, ତେବେ ସେ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ୟ ଶେଷ ପାରିଶ୍ରମିକ (ମୌଳିକ ବେତନ + ପଦକ୍ରମ ବେତନ) ର 50 ପ୍ରତିଶତ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ପାଇବାକୁ ହକଦାର । ଯଦି ଏହାକୁ ଗାଣିତିକ ଭାବରେ ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଏ,

ତେବେ ସର୍ବୋତ୍ତମ ଭାବରେ ଆବେଦନକାରୀ ପାଖରେ ପାଇବାକୁ କିଛି ପାର୍ଥକ୍ୟ ପରିମାଣ ଥାଇପାରେ । କିନ୍ତୁ ବାସ୍ତବତା ହେଉଛି, ଅନୁଚ୍ଛେଦ-2 (3) କାରଣରୁ ତାଙ୍କୁ ଏପରି ସୁବିଧା ପାଇବା ଠାରୁ ବଞ୍ଚିତ କରାଯାଇଛି, କାରଣ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏପରି ଏକ ବର୍ଗ ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି ଯାହା ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ । ଯଦି 25 ବର୍ଷର ଯୋଗ୍ୟତା ସେବା ଥିବା ଜଣେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ, ଯିଏ ତା 01.12.2008 ରିଖ ପରେ ଅବସର ନେଇଛନ୍ତି, ଯଦି ସଂଶୋଧିତ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ଲାଗୁ ହୁଏ, ତେବେ ତା 01.01.2006 ରିଖ ଏବଂ ତା 01.12.2008 ରିଖ ମଧ୍ୟରେ ଅବସର ନେଇଥିବା ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଏପରି ସୁବିଧା ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବାର କୌଣସି ବୈଧ ଯଥାର୍ଥତା ନାହିଁ । ଏହାଦ୍ୱାରା, ଅନ୍ତିମ ତାରିଖ 01.12.2008 ଭାବରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥିଲା, ତା 01.01.2006 ରିଖ ଏବଂ ତା 01.12.2008 ରିଖ ମଧ୍ୟରେ ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ସୁବିଧାରୁ ବଞ୍ଚିତ କରି ହାସଲ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସହିତ କୌଣସି ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ, ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ,ଏକ ଛୋଟ ଗୋଷ୍ଠୀ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତାର ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର ବୈଧ ଦାବି କରିବା ପାଇଁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଛନ୍ତି, ଯାହା ସ୍ୱେଚ୍ଛାଚାରୀ, ଅଯୌକ୍ତିକ, ବେଆଇନ ଏବଂ ଆଇନର ବ୍ୟବସ୍ଥାର ବିପରୀତ ।

୪. ଅନ୍ତିମ ତାରିଖ ଯଥା, ତା 01.12.2008 ରିଖ ସ୍ଥିର କରିବାର କାରଣ, ହେଉଛି 25 ବର୍ଷର ଯୋଗ୍ୟତା ସେବାର ସୁବିଧା ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ପାଇବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ହାସଲ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସହିତ କୌଣସି ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଆତ୍ମୀୟତାପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ମୌଳିକ ପ୍ରଶ୍ନ ସ୍ଥିର କରିବାକୁ ହେବ ଯେ ଏପରି ଅନ୍ତିମ ତାରିଖ ସ୍ଥିର କରିବା ମନମୁଖୀ, ଅଯୌକ୍ତିକ କିମ୍ବା ଭେଦଭାବପୂର୍ଣ୍ଣ କି ।

୨. ଯେତେବେଳେ ସମ୍ପୃକ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକ ଅନ୍ତିମ ତାରିଖ ସ୍ଥିର କରାଯାଏ, ସେତେବେଳେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମନେ ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ମାମଲାର ବିଭିନ୍ନ ଦିଗ ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ପରେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏପରି ଏକ ତାରିଖ ସ୍ଥିର ହୋଇଥିବ ଏବଂ ତେଣୁ, ଏହିପରି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ନ୍ୟାୟିକ ହସ୍ତକ୍ଷେପର ସୁଯୋଗ ବହୁତ ସୀମିତ । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ ମାମଲାରେ ବାରମ୍ବାର ଯାଞ୍ଚ ଏବଂ ବିଚାର କରିଛନ୍ତି, ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ହେଲା ***ଜୈଲ ସିଂହ ବନାମ ରାଜସ୍ଥାନ ରାଜ୍ୟ,*** ଏ ଆଇ ଆର୍ 1975 ଏସ୍ ସି 1436**;** ***ଡି. ଏସ୍. ନାକାରା ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ,*** ଏ ଆଇ ଆର୍ 1983 ଏସ୍ ସି 130**;** ***ଡ. (ଶ୍ରୀମତୀ) ସୁଷମା ଶର୍ମା ବନାମ ରାଜସ୍ଥାନ ରାଜ୍ୟ,*** ଏ ଆଇ ଆର୍ 1985 ଏସ୍ ସି 1367**;** ***ୟୁ. ପି. ଏମ୍. ଟି. ଏସ୍. ଏନ୍. ଏ. ସମିତି, ବାରାଣସୀ ବନାମ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ,*** 1987 (2) ଏସ୍ ସି ସି 453 : ଏ ଆଇ ଆର୍ 1987 ଏସ୍ ସି 1772 **;** ***କୃଷ୍ଣ କୁମାର ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ,*** ଏ ଆଇ ଆର୍ 1990 ଏସ୍ ସି 1782 **;** ***ରାଜସ୍ଥାନ ରାଜ୍ୟ ବନାମ ରାଜସ୍ଥାନ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତାଭୋଗୀ ସମାଜ,*** ଏ ଆଇ ଆର୍ 1991 ଏସ୍ ସି 1743 **;** ***ଅଖିଳ ଭାରତୀୟ ରିଜର୍ଭ ବ୍ୟାଙ୍କ ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ଅଧିକାରୀ ସଂଘ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ,*** ଏ ଆଇ ଆର୍ 1992

HIGH COURT ORISSA
ସତ୍ୟମେବ ଜୟତେ

ଏସ୍ ସି 767 ; ***ଟି. ଏସ୍. ଥିରୁଭେଙ୍ଗଦମ ବନାମ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ସଚିବ,*** (1993)2 ଏସ୍ ସି ସି 174 ; ***ଭାରତ ସଂଘ ବନାମ ସୁଧୀର କୁମାର ଜୟସୱାଲ,*** ଏ ଆଇ ଆର୍ 1994 ଏସ୍ ସି 2750 ; ***ଏମ୍. ସି. ଧିଙ୍ଗ୍ରା ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ,*** (1996) 7 ଏସ୍ ସି ସି 564 **:** ଏ ଆଇ ଆର୍ 1996 ଏସ୍ ସି 2963**;** ***ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଅନୁଦାନ ଆୟୋଗ ବନାମ ସାଧନା ଚୌଧୁରୀ,*** (1996) 10 ଏସ୍ ସି ସି 536 ; ***ରାଜସ୍ଥାନ ରାଜ୍ୟ ବନାମ ଅମୃତ ଲାଲ ଗାନ୍ଧୀ,*** ଏ ଆଇ ଆର୍ 1997 ଏସ୍ ସି 782 ; ଏବଂ ଆହୁରି ଅନେକ ।

10. ଆଇନରେ ଏହା ଭଲ ଭାବରେ ସ୍ଥିର ହୋଇଛି ଯେ ଏକ ଅନ୍ତିମ ତାରିଖ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇପାରିବ, କିନ୍ତୁ ଏହିପରି ତାରିଖକୁ କୃତ୍ରିମ ଢଙ୍ଗରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ନାହିଁ ଯାହା ସମାନ ଅବସ୍ଥାପିତ ବ୍ୟକ୍ତି ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଭେଦଭାବ ସୃଷ୍ଟି କରିବ । ଏକ ମନଗଢା କଥା ସୃଷ୍ଟି କରି ଏକ ଅନ୍ତିମ ତାରିଖ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇପାରେ, କିନ୍ତୁ ଏହିପରି ଅନ୍ତିମ ତାରିଖ ସ୍ଥିର କରିବା ପୂର୍ବରୁ, ଫଳାଫଳଗୁଡିକ ପୁଙ୍ଖାନୁପୁଙ୍ଖ ଭାବରେ ଯାଞ୍ଚ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଏହିପରି ସ୍ଥିର ହୋଇଥିବା ତାରିଖ ହାସଲ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସହିତ କିଛି ଆତ୍ମୀୟତାପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ପର୍କ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ସମାନ ସ୍ଥାନରେ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ କୃତ୍ରିମ ବର୍ଗୀକରଣ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଯଦି ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତାରିଖ ସ୍ଥିର କରିବାର ଚୟନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱେଚ୍ଛାଚାରୀ ବୋଲି ଦର୍ଶାଯାଏ ଏବଂ ଭେଦଭାବ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରେ, ଯାହା ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14ର ଜନାଦେଶକୁ ଉଲ୍ଲଂଘନ କରେ, ତେବେ ଏହିପରି ଅନ୍ତିମ ତାରିଖକୁ

ଏହି କାରଣ ପାଇଁ ରଦ୍ଦ କରାଯାଇପାରିବ ଯେ, ହାସଲ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସହିତ ସମ୍ପର୍କ ନଥିବା ଚୟନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବୈଧ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ***ଭାରତ ସଂଘ ବନାମ ଏମ୍. ଭି. ଭାଲିଆପ୍ପନ୍,*** ଏ ଆଇ ଆର୍ 1999 ଏସ୍ ସି 2526 ମାମଲାରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସାମ୍ବିଧାନିକ ବିଚାରପୀଠ ରାୟ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଏକ ଅନ୍ତିମ ତାରିଖକୁ ଅବୈଧ ବୋଲି ଧରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହା ଖାମଖିଆଲୀ କିମ୍ବା ବିଚିତ୍ର ବୋଲି ଦର୍ଶାଯାଇନାହିଁ ଏବଂ ଏହାକୁ ବାଛିବା ପାଇଁ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାରଣର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଏହାକୁ ଏପରି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିମ୍ନମତେ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି:

> *"ଏହା ସ୍ଥିରୀକୃତ ଆଇନ ଯେ ବର୍ଗୀକରଣ ପାଇଁ ଏକ ଆଧାର ଭାବରେ ଏକ ତାରିଖର ଚୟନକୁ ସର୍ବଦା ମନମୁଖୀ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ଯଦିଓ ପସନ୍ଦ ପାଇଁ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାରଣ ନଥାଏ, ଯଦି ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଖାମଖିଆଲି କିମ୍ବା ବିଚିତ୍ର ବୋଲି ଦର୍ଶାଯାଏ; ଯେତେବେଳେ ଏକ ରେଖା ସ୍ଥିର କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଏହାକୁ ସ୍ଥିର କରିବାର କୌଣସି ଗାଣିତିକ ତାରିଖ କିମ୍ବା ଉପାୟ ନାହିଁ, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ବିଧାନସଭା କିମ୍ବା ଏହାର ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହା ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଚିହ୍ନର ବ୍ୟାପକ ନହୋଇଛି* ***(ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଅନୁଦାନ ଆୟୋଗ ବନାମ ସାଧନା ଚୌଧୁରି*** *: (1996) 10 ଏସ୍ ସି ସି 536 । ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ମାମଲାର ପରିସ୍ଥିତିରେ ଉକ୍ତ ତାରିଖଟି ଖାମଖିଆଲି କିମ୍ବା ବିଚିତ୍ର ବୋଲି କହିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଆଧାର ଦର୍ଶାଇବା ସ୍ଥିତିରେ ନଥିଲେ ।"*

11. ***ଭୂପିନ୍ଦରପାଲ ସିଂହ ବନାମ ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ ମାମଲାରେ,*** (2000) 5 ଏସ୍ ସି ସି 262, ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାର ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ଅନେକ ରାୟ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ରଖିଥିଲେ, ବିଶେଷ କରି- ***ଅଶୋକ କୁମାର ଶର୍ମା ବନାମ ଚନ୍ଦ୍ର ଶେଖର,*** (1997) 4 ଏସ୍ ସି ସି 18 ; ***ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ଲୋକ ସେବା, ଆୟୋଗ ବନାମ ବି. ଶରତ ଚନ୍ଦ୍ର,*** (1990) 2 ଏସ୍ ସି ସି 669 ଏବଂ ***ଏମ୍. ଭି. ନାୟାର (ଡ.) ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ,*** (1993) 2 ଏସ୍ ସି ସି 429 ଏବଂ ନିମ୍ନମତେ ମନ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ **:**

> *ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ, "(i) ଅନ୍ତିମ ତାରିଖ , ଯାହାର ସନ୍ଦର୍ଭ ଦ୍ୱାରା ଆବଶ୍ୟକ ଯୋଗ୍ୟତା, ଏକ ସାର୍ବଜନୀନ ନିଯୁକ୍ତି ଚାହୁଁଥିବା ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ, ତାହା ହେଉଛି ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ନିୟମ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ତାରିଖ ଏବଂ ଯଦି କୌଣସି ଅନ୍ତିମ ତାରିଖ ନିୟମ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇନଥାଏ ତେବେ ଏପରି ତାରିଖ ଆବେଦନ ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞାପନରେ ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥାଇପାରେ, (ii)ଯଦି ଏପରି କୌଣସି ତାରିଖ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇନଥାଏ, ତେବେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଶେଷ ତାରିଖକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ଯୋଗ୍ୟତା ମାନଦଣ୍ଡ ଲାଗୁ କରାଯିବ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ମତ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅନେକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦ୍ୱାରା ସମର୍ଥିତ ଏବଂ ତେଣୁ, ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ସ୍ଥିର ହୋଇଛି ଏବଂ ତେଣୁ ଏଥିରେ ତ୍ରୁଟି ନାହିଁ ।"*

ବର୍ତ୍ତମାନର ସନ୍ଦର୍ଭରେ ଉପରୋକ୍ତ ନୀତିକୁ ଲାଗୁ କରି, ତା 01.12.2008 ରିଖକୁ

ଅନ୍ତିମ ତାରିଖ ଭାବରେ ସ୍ଥିର କରିବା ଆଇନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ।

12. ଏହା ଟିପ୍ପଣୀ କରିବା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଯେ, ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଦରମା, ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ଏବଂ ପାରିବାରିକ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତାକୁ ତା 01.01.2006 ରିଖ ରୁ ସଂଶୋଧନ କରିଛନ୍ତି । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର 2006 ମସିହା ପରେ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତାଭୋଗୀ/ପାରିବାରିକ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତାଭୋଗୀଙ୍କ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା/ପାରିବାରିକ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା, ଆନୁତୋଷିକ ଏବଂ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତାର ପ୍ରତିବିନିମୟ, ଅର୍ଥ ବିଭାଗର ପ୍ରସ୍ତାବ ତାରିଖ 19.01.2009 ଅନୁଯାୟୀ ସଂଶୋଧନ କରିଥିଲେ । ଉକ୍ତ ପ୍ରସ୍ତାବରେ, ରାଜ୍ୟ ସରକାର ନୂତନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଡିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି କିଛି ସଂଶୋଧନ ଆଣିଥିଲେ, ଯାହା ନିମ୍ନରେ ଉଦ୍ଧୃତ ହୋଇଛି:

> *"(i) 80 ବର୍ଷ ଏବଂ ତା'ଠାରୁ ଅଧିକ ବୟସ ପୂରଣ କରିଥିବା ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତାଭୋଗୀ ଏବଂ ପାରିବାରିକ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତାଭୋଗୀଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅତିରିକ୍ତ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା/ପାରିବାରିକ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ।*
>
> *(ii) ଜଣେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ କର୍ମରତ ଅବସ୍ଥାରେ ମୃତ୍ୟୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ 10 ବର୍ଷ ପାଇଁ ବର୍ଦ୍ଧିତ ପାରିବାରିକ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ।*
>
> *(iii) ଯୋଗ୍ୟତା ସେବା ଯୋଗ କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରାଯାଇଛି।*

HIGH COURT ORISSA सत्यमेव जयते

(iv) ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଯୋଗ୍ୟତା ସେବା 33 ବର୍ଷରୁ 25 ବର୍ଷକୁ ହ୍ରାସ ।

(v) ଡି ସି ଆ ର୍ ଜି ର ସର୍ବାଧିକ ସୀମାକୁ 2.5 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ 7.5 ଲକ୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ।

(vi) ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତାର ପ୍ରତିବିନିମୟ ପାଇଁ ନୂତନ ପଦ୍ଧତି ଗ୍ରହଣ କରିବା ।

ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ତା 01.12.2008 ରିଖରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଛି ।"

13. ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖ୍ୟଯୋଗ୍ୟ ଯେ ଓ.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 1320/2009 ***(ବିଜୟ କୁମାର ମହାନ୍ତି ବନାମ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ)*** ମାମଲାରେ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ତା 27.07.2010 ରିଖରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇଥିଲେ, ଯେତେବେଳେ କି ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗଟି ପୂର୍ବରୁ ହିଁ ଅସଙ୍ଗତି ସମିତିର ଗମ୍ଭୀର ବିଚାରଧୀନ ଥିବା ପରି ମନେହେଉଛି, ଆଦେଶ ପ୍ରାପ୍ତିର ତିନି ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଏକ ସକାରାତ୍ମକ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେବାକୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ଏହା ଦ୍ୱାରା ଅସଙ୍ଗତି କମିଟିର ମତାମତକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ସରକାର ଡି ସି ଆର୍ ଜି ର ସର୍ବାଧିକ ସୀମାକୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ 7.5 ଲକ୍ଷ ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ତା 01.01.2006 ରିଖରୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଛନ୍ତି । ତେଣୁ, ଆବେଦନକାରୀ ଯଦିଓ 30.04.2007 ତାରିଖରେ ଅବସର ନେଇଛନ୍ତି, ଏହିପରି ସୁବିଧା ସହିତ ପ୍ରସାରିତ କରାଯାଇଛି ।

HIGH COURT ORISSA

14. ଯଦିଓ ରାଜ୍ୟ ଦାଖଲ କରିଥିବା ପାଲଟା ସତ୍ୟପାଠରେ କୌଣସି ଆଳ ଆଗତ କରାଯାଇ ନାହିଁ ଯେ, ଆବେଦନକାରୀ କାହିଁକି ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ସୁବିଧା ପାଇବାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଛନ୍ତି, 25 ବର୍ଷର ଯୋଗ୍ୟତା ସେବାକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ, 19.01.2009 ତାରିଖର ପ୍ରସ୍ତାବର ଅନୁଚ୍ଛେଦ-2 (2) ଅନୁଯାୟୀ, କିନ୍ତୁ 04.04.2022 ତାରିଖର ଆଦେଶର ଅନୁପାଳନରେ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ଦ୍ୱାରା ଏକ ସତ୍ୟ ପାଠ ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି, ଯେଉଁଥିରେ ଏହା ନିମ୍ନମତେ କୁହାଯାଇଛି: -

> *"ସରକାରଙ୍କ ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ତଥା ରାଜ୍ୟ ରାଜକୋଷ ଉପରେ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରଭାବକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ତା 01.01.2006 ରିଖରୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଦାନ କରି ଉପରୋକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଡିକୁ ତା 01.12.2008 ରିଖରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଛି ।"*

ତେଣୁ ଏହା ଅନୁମାନ କରାଯାଏ ଯେ, ସରକାରଙ୍କ ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ତଥା ରାଜ୍ୟ ରାଜକୋଷ ଉପରେ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରଭାବ ହେତୁ ଦାବି କରାଯାଇଥିବା ସୁବିଧା ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ । ଏହା ମୂଳତଃ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ, ଆର୍ଥିକ କଠୋରତା ହେତୁ ଆବେଦନକାରୀଠୁ ଗ୍ରହଣୀୟ ସୁବିଧା ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯଦିଓ ସେ ତା 01.01.2006 ରିଖ ଏବଂ ତା 01.01.2008 ରିଖ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ତା 30.04.2007 ରିଖରୁ ଅବସର ନେଇଥିଲେ । ଆର୍ଥିକ ସଙ୍କଟର ଆଳ ଏପରି ଫାଇଦା ବୃଦ୍ଧି ନକରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଆଧାର ନୁହେଁ।

15 . ***ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ରାଜ୍ୟ ବନାମ ମନୁଭାଇ ପ୍ରଗାଜୀ ଭଶି,*** ଏ ଆଇ ଆର୍

1996 ଏସ୍ ସି 1 ମାମଲାରେ ମଧ୍ୟ ଏଭଳି ଏକ ପ୍ରଶ୍ନ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ବିଚାର ପାଇଁ ଉଠିଥିଲା । ଅଣ-ସରକାରୀ ଆଇନ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସହାୟକ ଅନୁଦାନ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ନକରିବା ଏବଂ ସେହି ସମୟରେ ଅଣ-ସରକାରୀ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକୁ ଶିକ୍ଷକ ଗୋଷ୍ଠୀ ସହିତ କଳା, ବିଜ୍ଞାନ, ବାଣିଜ୍ୟ, ଯାନ୍ତ୍ରିକ ଏବଂ ଭେଷଜ (ଅନ୍ୟ ବୃତ୍ତିଗତ ଅଣ-ସରକାରୀ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ) ଏହି ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରିବା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଭେଦଭାବପୂର୍ଣ୍ଣ ? ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ, ପାଣ୍ଠିର ଅଭାବ ଦାବି କରି ଉପରୋକ୍ତ ଫାଇଦା ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇନଥିଲା । ଅନ୍ୟଥା ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ପାଣ୍ଠିର ଅଭାବର ଆଳ ଗ୍ରହଣୀୟ ହେବ ନାହିଁ କାରଣ ପାଣ୍ଠିର ଅଭାବ ଭେଦଭାବର କୌଣସି କାରଣ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ।

"ଉପରୋକ୍ତ ରାୟର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 12 ରେ, ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ନିମ୍ନମତେ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି:

> *"ଉପରୋକ୍ତ ତଥ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ଏହି ସତ୍ୟ କୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ପ୍ରକାଶ କରେ ଯେ, କେବଳ ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ଘରୋଇ ଆଇନ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ଶତ୍ରୁତାପୂର୍ଣ୍ଣ ଭେଦଭାବ ପାଇଁ ପୃଥକ କରାଯାଇଥିଲା । ଘରୋଇ ଆଇନ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁଦାନ ପାଇଁ ନୂତନ ପଦ୍ଧତି ଲାଗୁ କରିବା ପାଇଁ କମିଟିର ସୁପାରିଶ (ପୃଷ୍ଠା 198 - 208) ଏବଂ ଆଇନ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗଡ଼ିକର ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ୟୁଜିସି ସ୍କେଲ୍ ର ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗୃହୀତ ପ୍ରସ୍ତାବ (ପୃଷ୍ଠା 86 - 87) କେବଳ ' କାଗଜ ' ରେ ରହିଲା ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଦୃଢ଼*

ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇନଥିଲା । କେବଳ ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ଘରୋଇ ଆଇନ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ କାହିଁକି ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ଅନୁଦାନ ପାଇବା ପାଇଁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଛନ୍ତି ତାହା ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇନାହିଁ । ରାଜ୍ୟ ଉପରେ ପ୍ରମାଣର ଭାର, ଯେ ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ଘରୋଇ ଆଇନ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ବିରୋଧରେ ଭେଦଭାବ ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ବର୍ଗୀକରଣ ଉପରେ ଆଧାରିତ, ଯାହା ହାସଲ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସହିତ ଜଡ଼ିତ, ତାହା ନିଷ୍ପାଦିତ ହୋଇନାହିଁ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବିବୃତ ହୋଇଥିବା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିଷ୍ପତ୍ତି **ବୁଧନ ଚୌଧୁରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ବିହାର ରାଜ୍ୟ**, ଏ ଆଇ ଆର୍ 1955 ଏସ୍ ସି 191, **ଏକ୍ସପ୍ରେସ୍ ନ୍ୟୁଜପେପର ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ**, ଏ ଆଇ ଆର୍ 1958 ଏସ୍ ସି 578 , **ମେହନ୍ତ ମୋତି ଦାସ ବନାମ ଏସ୍. ପି. ସାହି** ଏ ଆଇ ଆର୍ 1959 ଏସ୍ ସି 942, **ବାବୁଲାଲ ଅମଥାଲାଲ ମେହେଟ୍ଟା ବନାମ ସୀମା ଶୁଳ୍କ ସଂଗ୍ରହକ** ଏ ଆଇ ଆର୍ 1957 ଏସ୍ ସି 877 ଏବଂ **ଡି. ଏସ୍ . ନାକାରା ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ**, ଏ ଆଇ ଆର୍ 1983 ଏସ୍ ସି 130 ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ଏପରି ରାୟ ଦେଇଛନ୍ତି । ଆମେ ଧରି ରଖିବା ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଉପରୋକ୍ତ ଯୁକ୍ତି ଏବଂ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ନିର୍ଣ୍ଣୟରେ କୌଣସି ବ୍ୟତିକ୍ରମ ନିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିବା ପାଣ୍ଠିର ଅଭାବ ଆଳକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ **ପୌର ପରିଷଦ , ରତଲାମ ବନାମ ବର୍ଦ୍ଧିଚାନ୍ଦ** ଏ ଆଇ ଆର୍ 1980 ଏସ୍ ସି 1622 ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ହୋଇ କହିଛନ୍ତି ଯେ ପାଣ୍ଠିର ଅଭାବ ଭେଦଭାବ ପାଇଁ କୌଣସି କାରଣ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର

ଏହି ଯୁକ୍ତି ମଧ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଏବଂ ଉକ୍ତ ନିୟମର ମଧ କୌଣସି ବ୍ୟତିକ୍ରମ ନିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଆମେ ସେମିତି ଧାରଣା ରଖୁଛୁ ।"

16. ***ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ ସମବାୟ କୃଷି ବିକାଶ ବ୍ୟାଙ୍କ ଲିମିଟେଡ ବନାମ ନିବନ୍ଧକ , ସମବାୟ ସମାଜ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ,*** (2022) 4 ଏସ୍ ସି ସି 363, ***ରାଜସ୍ଥାନ ରାଜ୍ୟ ବନାମ ଏ. ଏନ୍. ମାଥୁର*** (2014) 13 ଏସ୍ ସି ସି 531 ମାମଲାରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ହୋଇଥିବା ଅନୁପାତକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ, ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନୁଚ୍ଛେଦ- 55,56 ଏବଂ 57 ରେ ନିମ୍ନମତେ ରାୟ ଦେଇଛନ୍ତି **:-**

"55. ରାଜସ୍ଥାନ ରାଜ୍ୟରେ (ପୂର୍ବୋକ୍ତ), ଏହା ଏପରି ଏକ ମାମଲା ଥିଲା ଯେଉଁଠାରେ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ଯାହା ଏହାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦ୍ୱାରା ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ଏକ ସ୍ୱୟଂଶାସିତ ସଂସ୍ଥା ଥିଲା, ଯାହାକି ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ଯୋଜନା ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିଥିଲା, ଏହି ତଥ୍ୟ ର ଆଶ୍ରୟ ନ ନେଇ ଯେ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ପରିଚାଳନା ବୋର୍ଡର ପ୍ରସ୍ତାବ କେବଳ କୁଳପତିଙ୍କ ଅର୍ଥାତ୍ (ରାଜ୍ୟର ରାଜ୍ୟପାଳ)ଙ୍କ ଧାରା 39 ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ପୂର୍ବ ଅନୁମୋଦନ ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇପାରିବ ଏବଂ ଏହା କୁଳପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କଦାପି ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇନଥିଲା, ଯାହାର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ପରିଚାଳନା ବୋର୍ଡର ଏପରି ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନଧିକୃତ ଥିଲା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପାଇଁ ଖୋଲା ନଥିଲା । ପ୍ରଦତ୍ତ ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ମତ ଥିଲା ଯେ ଧାରା 39ର ଜନାଦେଶର ଅନୁପାଳନ ନହୋଇ, ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ପରିଚାଳନା ବୋର୍ଡ଼ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ଯୋଜନା ଆରମ୍ଭ କରିବା ଯଥାର୍ଥ ନୁହେଁ ।

56. ଆବେଦନକାରୀ ବ୍ୟାଙ୍କର ଆର୍ଥିକ ସଙ୍କଟ ବିଷୟରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥାପିତ ନିବେଦନ, ଏହା କହିବା ପାଇଁ ଯେ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ମଞ୍ଜୁର ଜାରି ରଖିବା ଆଉ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ, ଏହା କହିବା ଯଥେଷ୍ଟ ଯେ ନିୟମ ପ୍ରଣୟନକାରୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଧୀନସ୍ଥ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ପ୍ରଭାବ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଅନୁମାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଥରେ ବ୍ୟାଙ୍କ, ପଞ୍ଜାବ ସରକାର ଏବଂ ନିବନ୍ଧକ, ସମବାୟ ଠାରୁ ଅନୁମତି ନେବା ପରେ ଏକ ସଚେତନ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇଥିଲା ଏବଂ 1 ଏପ୍ରିଲ 1989 ରୁ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ଯୋଜନା ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କଲେ, ଏହା ଅନୁମାନ କରାଯାଇପାରେ ଯେ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ, କେଉଁଠାରୁ ପାଣ୍ଠି ସୃଷ୍ଟି କରାଯିବ ସେ ବିଷୟରେ ଅବଗତ ଥିଲେ ଏବଂ କେବଳ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ, ଏହା ନିଜ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ଆର୍ଥିକ ସମ୍ବଳ ରଖିବାରେ ଅସମର୍ଥ ହେତୁ ଯେଉଁ କର୍ମଚାରୀମାନେ କେବଳ ଏହି ଯୋଜନାର ସଦସ୍ୟ ହୋଇନାହାନ୍ତି, ବରଂ 2010 ମସିହା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିୟମିତ ଭାବେ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ପାଉଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥ ବିରୁଦ୍ଧରେ ପିଛିଲା ଭାବେ ଏହି ଯୋଜନା ପ୍ରତ୍ୟାହାର ଯଥାର୍ଥ ହେବ ନାହିଁ, ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଭୟ ପକ୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇ ବିବାଦୀୟ ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି ହୋଇନଥିବ ।

57. ଆମର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରେ, ଆର୍ଥିକ ସମ୍ବଳର ଅନୁପଲବ୍ଧତା, ଆବେଦନକାରୀ ବ୍ୟାଙ୍କ ପାଇଁ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କଠୁ ଅର୍ଜିତ ନିହିତ ଅଧିକାରକୁ ଛଡ଼ାଇ ନେବାରେ ଏକ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ଉପଲବ୍ଧ ହେବ ନାହିଁ, ତାହା ମଧ୍ୟ ଯେତେବେଳେ ଏହା ସେମାନଙ୍କର ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ହୋଇଥାଏ । ଏହା ଏକ ଆଶ୍ୱାସନା ଯେ ସେମାନଙ୍କ ବୃଦ୍ଧାବସ୍ଥାରେ, ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର ସମାୟାନୁକ୍ରମିକ ଦେୟ ସୁନିଶ୍ଚିତ ରହିବ ।

ସେମାନଙ୍କୁ ଯେଉଁ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଛି, ତାହା କୌଣସି ବଦାନ୍ୟତା ନୁହେଁ ଏବଂ ଏହା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦାୟିତ୍ୱରେ ରହିଛି ଯେ, ସେ ସେହି ସମ୍ବଳକୁ ଅନ୍ୟନ୍ତ୍ର ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରନ୍ତୁ, ଯେଉଁଠାରୁ ସେମାନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଅର୍ଜିତ ନିହିତ ଅଧିକାରର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଅଧିକାରକୁ ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ପାଣ୍ଠି ଉପଲବ୍ଧ କରାଯାଇପାରିବ ।"

17. ଉପରୋକ୍ତ ବିଷୟକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ପରେ, ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ କରାଯାଇଛି ଯେ ଆର୍ଥିକ ସମ୍ବଳର ଅନୁପଲବ୍ଧତା ଆବେଦନକାରୀ ସପକ୍ଷରେ ଅର୍ଜିତ ନିହିତ ଅଧିକାରକୁ ଛଡ଼ାଇ ନେବାରେ, ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ହେବ ନାହିଁ, ତାହା ମଧ୍ୟ ସେତେବେଳେ, ଯେତେବେଳେ ଏହା ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ଏହା ଦ୍ୱାରା, ଆବେଦନକାରୀଠୁ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତା ସୁବିଧା ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବା, ତା 19.01.2009 ରିଖର ପ୍ରସ୍ତାବର ଅନୁଚ୍ଛେଦ-2 (2) ଅନୁଯାୟୀ 25 ବର୍ଷର ଯୋଗ୍ୟତା ସେବା ବିଚାରକୁ ନେଇ, ଯେହେତୁ ସେ ତା 01.01.2006 ରିଖ ଏବଂ ତା 01.12.2008 ରିଖ ମଧ୍ୟରେ ଅର୍ଥାତ୍, ତା 30.04.2007 ରିଖରେ ଅବସର ନେଇଛନ୍ତି, ଆଇନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ।

18 . ଉପରୋକ୍ତ ତଥ୍ୟ ଏବଂ ଆଇନକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ବିଚାରଯୋଗ୍ୟ ମତ ହେଉଛି ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ତା 19.01.2009 ରିଖର ପ୍ରସ୍ତାବର ଅନୁଚ୍ଛେଦ-2 (2) ଅନୁଯାୟୀ 25 ବର୍ଷର ଯୋଗ୍ୟତା ସେବା ବିଚାରକୁ ନେଇ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତାର ସୁବିଧା ପାଇବାକୁ ହକଦାର । ତଦନୁସାରେ,

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅବସରକାଳୀନ ଭତ୍ତାକୁ ତା 01.05.2007 ରିଖରୁ ସଂଶୋଧନ କରିବାକୁ ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ଏହି ରାୟର ପ୍ରମାଣୀକୃତ ନକଲ ଉପସ୍ଥାପନ/ଯୋଗାଯୋଗ ତାରିଖ ଠାରୁ ତିନି ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ରାଶି ମୁକ୍ତ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ।

19. ଫଳସ୍ୱରୂପ, ରିଟ୍ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି । ତେବେ, ଖର୍ଚ୍ଚ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ରହିବ ନାହିଁ ।

(ଡ. ବି. ଆର୍. ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ)
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

ଏମ୍. ଏସ୍. ରମଣ , ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ମୁଁ ଏକମତ ।

(ଏମ୍. ଏସ୍. ରମଣ)
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟଳୟ, କଟକ
25 ଅପ୍ରିଲ, 2023, ଅଶୋକ

HIGH COURT
सत्यमेव जयते
ORISSA

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷା ରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଅନୁବାଦିକା :- ସଙ୍ଗୀତା ସେନାପତି
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ,କଟକ